

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Pred novo veliko zmago v Galiciji.

Poraz Rusov na črti Tarnov—Gorlice je bil zanje usodepoln. Naše in nemške čete so tako hitro operirale, da Rusi niso dobili več časa za novo razporedbo čet, s katero bi bili zadržali našo silno ofenzivo.

Rusi niso mogli vzdržati niti črte ob Sanu, čeravno so vrgli tja močne nove čete. Przemysl je zopet padel v naše roke po kratkem, komaj štiridnevem obleganju. General Boroevič je prav prorokoval, da slabo, za silo utrjene przemyslske utrdbe ne bodo mogle vzdržati ognja iz naših težkih topov.

Verjetno je zato, da Rusi trdnjave sploh niso hoteli resno braniti, kar potrjuje dejstvo, da trdnjava ni bila popolnoma obkoljena, ko so jo zavzele zvezne čete. Od severa so naskočile utrdbe bavarske čete in ob 3. uri in 30 minut zjutraj dne 3. junija vdrle v mesto. Od zapada in juga je vdril v mesto naš 10. kor. Na praznik presvetega Rešnjega Telesa so torej naše čete zopet zasedle trdnjavo Przemysl, za katero so se prej od obeh strani vršili tako besni in krvavi boji. Res da trdnjava ni to, kar je bila, ali že zavest, da je ta kraj krvi, naskokov, kraj strašnega obstreljevanja in velikanskih žrtev zopet naš, vliva nov pogum in podžiga up na konečno zmago našega orožja.

Przemysl je bil ves čas vojske na severu simbol moči in zmaganja. V naših rokah je sedaj in sicer prost in ne oblegan. Simbol zmage!

Ruska posadka v Przemyslu se je umaknila vzhodno v Medyko, odkoder se je morala zopet umakniti naprej proti vzhodu. Naše, zvezne čete so prodrle proti Moščicki.

Sovražnik je hotel zadržati zmagoslavno prodirajočo zvezno armado s tem, da je vrgel nove čete na desno severno krilo ob spodnjem Sanu in na levo krilo v južno-vzhodni Galiciji. Toda ofenzivna sila Rusov ni tako velika, da bi bila le na eni strani našo bojno črto prodrli. Ruski napadi ob spodnjem Sanu so bili odbiti, in močni

ruski sunki proti naši bojni črti Stanislav—Nadvorna—Delatyn in vzhodno ob Prutu proti Črnovicam so se razbili ob junaškem zadržanju armade Pflanzler-Baltjn.

Tudi tu se je položaj takoj izpremenil. Rusi niso naše črte prodrli, pač pa je Linsingenova armada po zmagi pri Stryju v vzhodni Galiciji zavila nepričakovano proti jugovzhodu na obeh straneh Doline in potisnila nazaj ruske sile, ki so imele nalogo, ščititi od strani rusko armado, ki je prodirala ob reki Prut, na črti Nadvorna—Sniatyn. Nadvorna leži zapadno od Kolomeje in Sniatyn leži ob Prutu na gališko-bukovinski meji.

S čudovito naglostjo, ki je lastna le našim in nemškim četam, je Linsingenova armada prodirala proti vzhodu za hrbet ruske armade, zavzela Kalusz in z enim oddelkom na cesti proti Haliszu dosegla že vas Tomaszowce proti Dnjestru, drugi oddelek pa koraka južno-vzhodno od Kalnsza proti Stanislavu. Torej je rusko umikanje čez Stanislav nazaj skorodane onemogočeno.

Če pogledamo na zemljevid, vidimo torej zanimiv in genialen načrt našega vrhovnega vodstva, ki se sijajno udejejuje. Če hočemo biti pravični, ne bomo tajili, da je bil tudi ruski načrt prodreti našo črto v južno-vzhodni Galiciji dober, toda razlika med našim in ruskim načrtom je velikanska, namreč ta, da se je naš načrt popolnoma in sijajno posrečil, Rusi pa niso imeli dovolj sile, da bi bili svojega kolikortoliko izvršili. Najboljši načrti pa niti piškavega oreha niso vredni, če se jih ne izvrši ali bolje rečeno, če se jih ne more izvršiti.

Vzhodno od Przemysla prodirajo proti Moščicki čete generala von der Marwitz obenem z avstro-ogrskimi četami, armada generala von Linsingen je pa vrgla sovražnika na črto Kalusz in Zuravno ob Dnjestru. (Zuravno leži vzhodno od Stryja ob Dnjestru.)

Položaj kaže torej, da stojimo pred novo veliko zmago na severnem bojišču. Nadaljna ugi-

banja pa bi bila neumestna. Počakajmo zopet novih, razveseljivih dejstev!

Ko se bo naša in nemška armada približala krajem, za katere je ob začetku vojne preteklo toliko krvi naših najboljših, junaških čet, ki jim ni bilo primere na svetu, bomo slišali nova uradna poročila. Po vseh dogodkih zadnjih dveh mesecev smemo tudi z zaupanjem reči, da veselejša poročila, kakor so bila ob začetku vojske.

Raznoterosti iz vojne.

Za bodoče čase.

Ban Hrvatske, Ivan baron Skerlec, je izdal oglas, s katerim pozivlja hrvatski narod na podpisovanje drugega vojnega posojila. V tem proglasu je nekaj konstatacij, ki so vredne, da si jih dobro zabeležimo za bodoče čase, da ne — kakor se to včasih rado dogaja — zapadejo pozabnosti. Tako n. pr.: Italija si hoče med drugim prisvojiti in odnaroditi tudi take dežele monarhije, ki so bile od nekdanje hrvatske, kar bi ogroževalo našo narodno existenco. Dalje: „V današnji borbi se je hrvatski narod brezprimerno izkazal ter je s krvjo na bojišču in materialno požrtvovalnostjo doma dokazal svojo zvestobo kralju in domovini!“ — In slednjič: „Ne dvomim, da naš narod, odgovarjajoč na napad Italije, ki si hoče, žaleč naša najgloblja čustva, prisvojiti del naših dežel, tudi pri tem podpisovanju izpolni svojo patriotično dolžnost.“

Te besede veljajo za nas Slovence ravnotako kakor za Hrvate, s katerimi nas je družila vedno enaka usoda. Enaka usoda preteklosti, enako junaštvo na bojišču, enaka zvestoba do cesarja in domovine, enaka narodna čustva in velika misel, da ostane naša domovina nedotaknjena, da nima na njej grabežljivi Lah ničesar iskati. In, kakor

Podlistek.

Soseda.

Črtica z goriško-italijanske meje. Spisal Jos. Stariha.

II.

Vrh hriba pri fari je vabilo k maši. Daleč čez nizke griče je plul glas drobnega zvona in se izgubljal v daljavi. Bilo je še zgodaj zjutraj, ura komaj šest. Prvi žarki jutranjega solnca so padali v jarek na potok, svetila se je v njih srebrna rosa po drevju in grmovju, po njivah in travnikih. Gori na vrhu pa je bil že davno velik dan, sonce je bilo že popilo svetle bisere raz liste in bilke, zakaj bilo je poleti in zadnja nedelja v juliju lanskega leta.

Petruša, močan mlad mož zagorelega okroglega obraza, črnih, gostih, na kratko ostrizenih las in prav takšnih brk pod topim, nalahko zakrivljenim nosom, živahnih rjavih oči, je stopil pred hišo na vrt. Ob ograji je nastavlil roke v obliki lija na usta in glasno zaklical čez potok:

„Hohoj, Čebaj!... Tone!... Čas je, na poti počakam.“

Čez hipec se odzove z one strani Čebaj:

„Tako, Peter, kar pojdi počasi...“

In že čez nekoliko minut se zaziblje na brunu vitka moška postava, skoro enake rasti kakor Petruša. Človek bi ju kmalu zamenjal, tako sta si bila podobna v vsem, v hoji, v gibanju rok, v govorjenju in celo po obrazu. Rodila ju je pač ena gruda, vzgojila ju in jima dala radodarno vsega, kar je imela sama, ne da bi ju ločila. Ni jima bila mačeha, dasi je morala služiti dvema

gospodarjema. Z enako mero, z enako ljubeznijo je delila obema, vajena že od nekdanj, od onih davnih časov, ki se ne vrnejo nikdar več. Dvojen obraz je kazala, a srce je bilo eno, eno samo in veliko...

Na križpoti sta trčila skupaj.

„Dobro jutro, Peter.“

„Bog i tebi, Tone...“

Polagoma se je vila pot v reber, rjava, ob straneh rosna in spolzka pot. Skozi vejevje so se lovili solnčni žarki in plesali in se zibali po razoranem kolovozu. Skozi presledke grmovja in drevja je žarela na desni nepregledna ravnina, migljala je zrak nad njo, kakor bi plesali po njem milijoni drobnih, komaj vidnih mušic. Vse je kazalo, da bo vroč, soparen dan tu doli. A na severu je bilo nebo zamolklo temno, nekam težko, kakor bi se hotelo odpočiti na trdnih ramenih starih velikanov, obmejnih gorá.

„Tam čez dežnje,“ pravi Tone. „Preden bo večer, bomo tudi mi imeli dež. Potreben bi bil.“

„Drugod ga imajo preveč, pri nas ga ni nikdar dovolj,“ meni Peter.

Vedno strmeje se vzpenja pot, moža slečeta jopiče, da zablešče rokavi njiu belih prazniških srajc. Ogrneta jih čez levo ramo, z robcem potegneta čez razgreta čela in lica. In počasi in molče stopata dalje.

„Kar nikdar se ne morem privaditi, da bi hodil k maši v domačo cerkev, kjer sem bil krščen,“ izpregovori čez nekoliko časa Tone. „Tu gori se mi zdi vse bolj domače, vse lepše, se mi zdi, da je Bog bližje kakor na oni naši strani.“

„To je v tebi od starih časov, Tone... ostane hrepenenja tvojih dedov. Še se dobro spo-

minjam, kako je govoril tvoj ded nedolgo pred svojo smrtjo nama, ki sva bila tedaj še otroka. Čepel sem pri vas, igrala sva se tedaj pod črešnjo na vašem dvorišču v pesku kakor kure. On pa je sedel pred hišo in pletel iz vrbovine jerbasa. Drobne vitke šibice so se opletale njegovih rok in kolen kakor rumene kačice, pretikale se, vozale in se razvozlavale. O, znal je plesti jerbasa in jerbaške, vsi, kar jih je bilo pri hiši, so se bili naredili pod njegovo roko. Dandanes tudi že pri nas ni več takšnih lastnih izdelkov, vse se je poizgubilo, tuje šege so zašle celo v ta oddaljeni kot... Sedel je torej pred hišo in pripovedoval nama je lepe pravljice iz časov, ki jih midva nisva poznala. Bolj je pripovedoval samemu sebi nego nama, ki nisva znala še ceniti njegovih spominov, ki sva se brezskrbno smejala, kadar sva mogla posebno visoko zagnati pergišče peska v zrak, da se je razkadil kakor rjav dim in nama pršel na lase, v obraz in v oči. O, bili so lepi časi tistikrat, Tone... In ded se je hipoma zamislil nekam daleč, njegove napol ugasle oči so strmele navzdol proti potoku, kjer se še danes dviga teman črnozolt steber. Ko je tisti hip stopila tvoja stara mati na prag, je dvignil oči proti njej, pokazal s prsti na steber in dejal mehko, otožno: „Ali še veš, mati, kedaj so postavljali ono-le znamenje? Ko so metali prst iz jame, ko so tolkli in zabijali, tedaj se mi je zdelo, da pribijejo nekoga na križ. Da se čuje stokanje in ječanje... Tedaj so nas raztelesili, mati... in od tistikrat nismo več zdravi... suha veja smo, ki jo je odkrnil vihar od oživljajočega debla.“

(Dalje sledi.)

poročila tržaška „Edinost“, je istrski poslanec, Hrvat dr. Matko Laginja, ta dični simbol slovensko-hrvatske vzajemnosti, izrekel to-le programatično izjavo: Vse naše javno in skupno delo mora v teh usodnih časih obstati v tem, da z vso odločnostjo zahtevamo zedinjenje vseh Hrvatov in Slovencev.

Italijani razočarani.

Italijanom vojska z nami ne gre po volji. Pravijo, da je naša meja čudovito močno utrjena in da jo brani močna artiljerija; zato da se le počasi pomikajo naprej. Toda o kakem stanovitem italijanskem prodiranju sploh ni govora. Da bomo vsaj z aenkrat ostali v defenzivi (obrambi), si je vsakdo lahko mislil. Torej je čisto naravno, da se nismo začeli Italijanom upirati ravnotam, kjer bi morda bilo Lahom posebno po volji. Če so torej prišli Lahi nekoliko dalje, ni to nič posebnega. Toda nobene močno utrjene postojanke, kjer se je začel naš resen odpor, niso stalno zavzeli.

Tako so morali Lahi kraj Krn vzhodno od Kobarida, ki so ga zavzeli z velikimi žrtvami, zopet zapustiti. V ozemlju Tolmin—Kobarid niso zadnje dni nič napredovali.

Resni spopadi se pa vršijo med Gorico in Tržičem (Monfalcone).

Boji ob Soči.

Iz Curiha poročajo po italijanskih poročilih, da so se ob Soči razvili hudi boji. Italija da je poslala tja ojačenja.

Italijanski vojaki niso za vojno.

„Gazetta“ poroča iz Chiasso: V Turinu je korakal skozi mesto drugi pešpolk s klici: Abbasso la guerra (proč z vojsko)!

Izprehod italijanske mornarice.

Italijanska mornarica je 5. junija napravila izprehod proti Dalmaciji. Nekaj italijanskih križark in rušilcev se je namreč tedaj prikazalo v dalmatinskih vodah, kakor se poroča iz glavnega stana. Obstreljevali so železnico pri Mihonicah, nekaj svetilnikov na otokih Vis, Lastova in Cacca. Napravili so le malo škode.

Sodba o dosedanjih bojih.

„Neue Züricher Zeitung“ piše: Bridko so razočarani vsi, ki so pričakovali na italijanskem bojišču hitrih, odločilnih udarcev. Čeravno potekata že dva tedna sovražnosti in je bil posebno pripravljalni čas dolg, se vršijo vendar še začetni boji. Veličega iz tega še ni zrastle, le zasedenje nekaterih točk in obstreljevanje obmejnih ovir, na koroški meji se še niti to ni posrečilo.

Italijanske čete za francosko bojišče.

Curih, 7. junija. Pariški časopisi včeraj niso sem došli, izostala je tudi vsa pariška pošta. Domneva se, da je francoski železniški promet oviran vsled prevažanja italijanskih čet na zapadno bojišče.

Slavje v Italiji.

Iz Chiasso se poroča listom, da so se dne 6. t. m. vršili povodom stoletnice ustave v Rimu in glavnih mestih Italije patriotični sprevodi. Po „Corriera della Sera“ se je obhoda v Rimu udeležilo 200.000 oseb. Kraljica mati, kraljica in kraljevi principi so se prikazali na balkonu Kvirinala in so bili viharno pozdravljeni. Nato so se podali na avtomobile in se pomešali med ljudstvo. Zvečer je bilo mesto razsvetljeno.

Grški kralj operiran.

Iz Aten se poroča, da se je moral kralj Konstantin podvreči operaciji. Zdravniki so odstranili del enega rebra, sedem centimetrov. V spodnjem delu prsne votline so našli luknjo, ki se je gnojila. To so odstranili. Zdravstveni položaj kraljev je pa zelo resen. Prebivalstvo je zelo vznemirjeno.

Kaj pravi Dimitrijevič.

Iz Sofije se poroča: General Dimitrijevič je tukajšnjim svojim prijateljem pisal, da je vedno svaril pred akcijo v Karpatih. Karpati naj bi se držali, glavna armada pa naj bi bila korakala proti Šleziji.

Srbi korakajo proti Albaniji.

Lugano, 8. junija. V Rimu mislijo, da bodo srbske čete kmalu v Skadru. Njihovo prodiranje proti glavnemu mestu severne Albanije bi bilo v drugem času zadelo na odločen odpor v Italiji. Danes si je pa razlagajo s puntanjem mohamedanskih Arnavtov na meji vilajeta Kosovo in se zoper zasedanje Skadra protestira le pogojno;

to pove, da bo z Italijo mogoče govoriti, če bo belgrajska vlada priznala italijansko stališče. Po neki brzojavki v „Corriere della Sera“ so pogajanja med Rimom in Nišem v vprašanju Jadranskega morja v teku in zagotovljena.

Italijanska mornarica.

Bukarešta, 8. junija. Iz Rima poroča „Dimineata“: Italijanska mornarica bo razdeljena v tri dele operirala. In sicer bo en del mornarice poslan v Dardanele, da se bo združil z oddelkom trosporazuma, drugi del bo imel nalogo braniti tripolitansko obrežje, tretji in najmočnejši del pa bo ostal v Adriji in bo pod poveljstvom abruškega vojvode začel boj z avstro-ogrsko mornarico. Vse italijanske luke so zaprte z minami.

Vstaja v Tripolitaniji.

Italijanska poročila pravijo, da se vstaja v Tripolitaniji vedno bolj širi. Italijanska vlada je bila prisiljena, da je poslala k tripolitanski obali štiri torpedne čolne in eno oklopno križarko, da krijejo tamošnja prevažanja čet.

Srbi hočejo do Adrije.

Iz Sofije se poroča iz zanesljivega vira, da se prodiranje srbskih čet v severno Albanijo nadaljuje na široko. O dalekosežnosti teh operacij se molči, da bo gotova stvar, ko zvedo o njej druge sile. Uradna poročila še naprej poročajo o bojih z Albanci, katerih število se povečuje. Medtem so srbske čete zasedle najvažnejši mesti Pogradec in Piskopea, ki so jih morali Srbi svoj čas zapustiti vsled groženj Avstro-Ogrske. Grki in Bolgari se čudijo temu manevru Srbov, ki se jim pusti vse, karkoli hočejo, zlasti pa se čudijo, da so nasproti Bolgarom tako nespravljivi. Ob enem se konstatira, da srbska armada ne kaže nobene naglice, podvzeti kaj zoper avstro-ogrsko čete in zaseda raje nebranjene kraje, kar je sicer tudi v turški balkanski vojni storila.

Zadnji poizkusi.

Avstro-ogrsko vlada se je pa kljub temu še naprej trudila, da doseže sporazum z Italijo. Privolila je v večje kompenzacije, kolikor ni nasprotovale življenskim interesom države.

Zadnja ponudba je vsebovala sledeče točke: Odstop italijanskega dela južne Tirolske; odstop ozemlja, obljudenega od italijanskega prebivalstva zapadno od Soče;

v Trstu se ustanovi univerza in mesto dobi naslov cesarskega prostega mesta, mestni statut se popravi, obdrži se mestna avtonomija in zagamči italijanski značaj mesta; prostor za prosto luko se obdrži in se razširi;

pripravljeni smo pripoznati popolno nadvlado Italije v Valoni in v okolici;

Avstro-Ogrska izjavi, da ne išče nobenih koristi v Albaniji;

odpove se vsem zahtevam, ki bi jih mogla Avstro-Ogrska staviti, če Italija zasede Dodekanez v Egejskem morju.

Za to je zahtevala Avstro-Ogrska le izjavo Italije, da bo ves čas med sedanjo vojno ostala nasproti monarhiji, Nemčiji in Turčiji nevtralna in da izreče, da ne išče pri vseh uspehih, ki bi pripadli Avstro-Ogrski tekmo vojne ali vsled mirovnega sklepa, nobenih koristi.

Da bo Avstro-Ogrska pogodbo res izvršila, bi se zavezala takoj po dosegu sporazuma s slovesno izjavo. Vrhtega bi mešane komisije uredile podrobna vprašanja, njihovi ukrepi bi se predložili vladam v potrdilo. Takoj po potrditvi bi se začela oddaja odstopenjskih ozemelj ter bi se morala dovršiti tekem enega meseca.

Nemčija bi pa jamčila, da se pogodba res lojalno izvrši.

Odločitev je padla.

Tudi na ta predlog je Italija molčala. Dogodki v italijanskem parlamentu ter izjava ministrskega predsednika Salandre 20. majnika, ki je našla najživahnejši odmev pri prebivalstvu, so jasno dokazali sklep Italije, pasti dolgoletnemu zavezniku brez najmanjšega poizkusa kake prave utemeljitve brezvestno v hrbet. Avstro-ogrsko vlada je zato smatrala 21. majnik, za pravi čas, da odgovori na zadnje sporočilo italijanske vlade dne 4. majnika, da dokaže, da laške pretveze ne drže in da enostranski proglas od strani Italije, da je zvezna pogodba razveljavljena, ni dopusten in konečno da monarhija odklanja odgovornost za vse posledice, ki bi nastale iz samoljubnega izstopa Italije iz zveze.

Dnevne novice in dopisi.

Patriotična izjava. Občina Tolstivrh je poslala na c. in kr. kabinetno pisarno Nj. Veličanstva sledeč brzojav: Ogorčeni vsled nezvestobe novega sovražnika bomo s tem večjim navdušenjem vse podvzeli, da se ubranimo nehvaležne Italije. Svesti si, kaj pomenja ta težki čas, obnavljamo prisego zvestobe in vdanosti do svojega Najvišjega vladarja, ki ne bo dopustil, da bi vedno zvesti koroški Slovenci prišli pod italijanski jarem.

Novo maše. V nedeljo, dne 13. t. m., pojeta novo sv. mašo č. g. Jožef Dobernik v župni cerkvi v Rožeku (pridiguje č. g. dr. Lambert Ehrlich) in Fran Zeichen v župni cerkvi v Lipi nad Vrbo (pridiguje č. g. kanonik Matej Weiß).

Žrebanje efektne loterije „Slovenske Straže“ prelozano. Vsled nerednih poštnih zvez nam je bilo onemogočen v zadnjih dneh pregled po deželi prodanih srečk. Zato smo bili primorani žrebanje efektne loterije „Slovenske Straže“, ki bi se moralo vršiti dne 31. maja 1915, preložiti na 26. oktobra 1915 ob 6. uri zvečer.

Učitelj Katzian padel. Dne 25. majnika je padel na patrolnem pohodu ob koroški meji enoletni prostovoljec Štefan Katzian. Padli je bil učitelj v Gorjah. N. p. v m.!

Prvi ranjenci z južnega bojišča so došli v Celovec dne 4. t. m. Bilo je 250 mož, vendar je bilo med njimi malo ranjenih, večinoma so bili bolani. Oddali so jih v rezervno bolnišnico št. 1.

Ruski ujetniki za poljska dela. Kmetje, ki potrebujejo ruske ujetnike za poljedelska dela, naj nemudoma naznanijo, koliko da jih potrebujejo, deželnemu kulturnemu svetu za Koroško.

Samomor. Vpokojeni premikač c. kr. državnih železnic, Janez Ulbing, rojen v Št. Rupertu pri Beljaku, se je dne 6. junija obesil na svojem stanovanju v stranišču. Prišel je pijan domov in je ženo pretepal, se vlegel, pozneje pa zopet vstal in storil nesrečni čin.

Slovenske begunce pozivlja „Čitalnica v Gradcu“, Klosterwiesgasse 5/I, da naj posečajo naše društvo, ako jih nanese usoda v naš kraj. Tu imamo vse slovenske časopise na razpolago in bo odbor šel radevoljno našim rojakom na roko.

Avstrijska rdeča knjiga.

(Konec.)

Zahteve Italije

so bile res prevelike. Zahtevala je vso italijansko Tirolsko, trdonemško ozemlje pri Bolcanu na Tirolskem, spodnjo, kakor tudi zgornjo soško dolino s pretežno slovenskim prebivalstvom z Gorico in obrežnim ozemljem do Nabrežine, del Koroške, čisto slovanske otoke Vis, Hvar, Korčulo in Lastovo in nekaj manjših otokov, Trst in okolica naj postane neodvisna država, italijanska nadvlada v Valoni in okolici naj se pripozna, Avstro-Ogrska naj izjavi, da ne išče nobenih koristi v Albaniji in da se zahtevano ozemlje naj takoj odstopi.

Za bodočo mejo naj torej ne bi bila mero-dajna nacionalna meja, ampak le strate-gično važna, za napad pripravna meja. Videlo se je, Italija hoče za vsako ceno proč od trozveze. Kljub prevelikim zahtevam Avstro-Ogrska ni prekinila pogajanj, ampak je bila pripravljena še za nadaljne žrtve. Res je prišlo glede nekaterih točk do takega zblizanja, da je bilo še komaj kaj bistvene razlike.

Druge italijanske zahteve pa so bile naravnost proti življenskim interesom monarhije in tu seveda ni moglo biti govora za odnehanje.

Odpoved zvezne pogodbe.

Kabinet Salandra se je, ne da bi na našo ponudbo sploh odgovoril, odločil, dne 4. majnika izjaviti, da smatra zvezno pogodbo kot od nas prekršeno in torej neveljavno, da torej vse svoje predloge umakne in da je s tem dobil zopet svojo popolno svobodo gibanja.

Prevoz ranjencev. Dne 9. t. m. je bilo v Celovcu pripeljanih 340 ranjenih in bolnih vojakov, med temi 50 ležečih; rane so lahke, večina ima notranje bolezni.

G. Peregrin Vunček piše našemu uredniku: Iz severnega kraljestva avstro-ruskim smrtonosnih „ptičev“ v Galiciji Vam pošiljam letošnje binkošne pozdrave! Sem me je zanesla usoda pomagat branit avstrijsko domovino v krogu koroškega domobranskega pešpolka št. 4. Zbrani so med nami večinoma Korošci — Slovenci in Nemci —, več Dunajčanov in par južnih Slovencev. Splošno je razpoloženje še prav dobro, tako, da dostikrat zadonijo vesele pesmice, med njimi nemalo domačih slovenskih. Na splošno je naše zdravstveno stanje dokaj ugodno še; le fizično smo malce že utrujeni. Temu pripomore tudi vročina, ki je zadnje dni že precej močna postala; noči so deloma v primeri še bolj hladne. Daj nam Bog prav kmalu zmagoslavni konec ter veselo in srečno svidenje ob domačem ognjišču! To je naša vsakdanja prošnja, pa tudi trdno upanje. Bog Vas živi! Pozdravite znane gospode, prosim. Vam vdani Peregrin Vunček, domobranovec.

Hrvatski deželni zbor se bo sešel dne 1. julija. Predsedoval bo podpredsednik dr. Magdić.

Italijanska društva v Dalmaciji razpuščena. „Tagespost“ poroča iz Zadra, da je namestništvo ustavilo delovanje vseh laških društev po Dalmaciji in razpustilo društvi Bersaglio in Cabinetto.

Obsojen podpolkovnik. „Zeit“ poroča iz Gradca: Tukajšnje vojno sodišče je obsodilo bivšega poveljnika nadomestnega kadra ulanskega polka št. 8 v Stanislavu podpolkovnika viteza Rutkowskega radi trpinčenja vojakov in poverjenja na tri leta težke ječe, na degradacijo za stražmojstra in na izgubo plemstva. Podpolkovnikov stražmojster Semenko je bil istočasno obsojen na eno leto ječe in na degradacijo za ulana.

Legitimacije za potovanje po južno-zapadnih krajih monarhije. Izkazati se je: 1. s potnim listom z dodano fotografijo, izdanem na podlagi naredbe ogrskega ministrstva z dne 16. januarja 1915, kateri potni list pa mora imeti pripombo politične ali policijske oblasti, veljaven tudi za potovanje v območju jugozapadne armade; 2. s posebno legitimacijo, opremljeno s fotografijo, veljavno za državne in dvorne uslužbence, za državne uradnike, privatne uslužbence in člane njihovih rodov, katero legitimacijo izda okrajno glavarstvo ali državna policijska oblast. Potovanje v utrjene kraje je civilnim osebam, če niso uradno poslani v vojaških ali državnopravnih namenih, dovoljeno le tedaj, če imajo poleg navedene izkaznice še dovoljenje zapovednika dotične trdnjave ali dotičnega vojnega pristana. Civilne osebe, ki so uradoma poslani v trdnjavsko območje, morajo imeti odprto naročilo za to potovanje, izdano od pristojnega vojaškega zapovedništva, in mora biti iz naročila razvidno, da je trdnjavsko poveljstvo obveščeno o prihodu dotične osebe.

Evakuacija Sarajeva. Osješki list „Drava“ priobčuje razglas sarajevskega župana Fehima ef. Čurčića na mestno prebivalstvo, v katerem med drugim pravi: Poveljujoči general za Bosno in Hercegovino in deželni poglavar je odredil, da se ima izvršiti evakuacija te trdnjave in odstraniti velik del civilnega prebivalstva ter vse uradniške družine. Patriotično sarajevsko prebivalstvo se poziva, da se tej odredbi nemudoma pokori in prostovoljno zapusti trdnjavsko področje ter s tem olajša izvršitev evakuacije.

Dr. Drexel — požrtvovalen duhovnik. Nekdanji predarški državni poslanec dr. Drexel se že dalje časa nahaja v ruskem ujetništvu. V zamjenjavi bi se bil lahko prej vrnil v domovino, pa je to z ozirom na ujete bolnike odklonil. Sedaj je dobil prevzvišeni gospod pomožni škof dr. S. Waitz v Feldkirchu od njega pismo, datirano z dne 6. aprila, v katerem piše: „Zdrav in hudo zimo prav dobro prestal. Od cvetne nedelje sem imam tukaj vsak dan božjo službo; s tem in z veliko bolnišnico, 7 paviljonov, imam župnijo z nad 6000 mož, kakršne pri nas sploh ni. Na velikonočne praznike smo imeli zelo slovesno božjo službo; častniki so peli neko Singenbergerjevo mašo z instrumentalno spremljavo; prostor obsega kakih 2500 mož in je bil že nad dve uri pred začetkom popolnoma zaseden. Slavnostno sveto mašo sem imel za oba naša cesarja; v celem je bilo razpoloženje, ki ga doma nikdar ne doživimo. Ves dan imam opravke, zlasti z bolniki, ki jih le jaz smem obiskovati. Predvsem z ozirom na te (tedaj še ni bilo upanja na božjo službo) sem smatral za svojo dolžnost, da se prostovoljno odpovem predčasno ponudeni mi vrnitvi povodom izmenjave in ostanem tukaj. Ni bil lahek sklep, pa bilo je treba. Vsi 52 Predarlčani smo zdravi.“

Zavarovalnica za vojake. V sedanjih krvavi vojski bo marsikaterega očeta zmanjkalo. Mnogo

jih je že padlo junaške smrti in če Bog pusti vojsko trpeti še dalje časa, jih bo še padlo. Današnji so se ljudje poprijeli življenjskega zavarovanja: Mladi trgovec, zdravnik, odvetnik in drugi ljudje, ki v par letih ne morejo primerno poskrbeti za rodbino s prihranki, se zavarujejo in tako zagotavljajo otrokom ali ženi nekaj premoženja tudi za slučaj, da prezgodaj umrjejo. Slučaj prezgodnje smrti nastopa sev v vojski najhujše in za ta slučaj menda navadno zavarovanje nima veljave. Tembolj pozdravljamo korake, ki so se napravili z vladno pomočjo, da se tako zavarovanje omogoči tudi za čas vojske. V Celovcu vidimo na voglih dotične lepake in razpošiljajo se pojasnila na naslov vsake rodbine, ki ima moža ali očeta pri vojaki. Le eno grammo: K meni je došla žena, ki ima moža pri vojaki; k njej je došla gospa ali gospodična iz Celovca, ki ne zna slovenski. Zahtevala je od slovenske žene podpis. Tej pa je v vojsko odhajajoči mož zabil: „Ne podpisuj ničesar nobenemu agentu!“ Slovenska žena ni podpisala, ker tudi Nemke sploh ni umela. Tako nastanejo v najboljši stvari cele komedije. Naj oblast poskrbi, da se slovenskim rodbinam pošljejo slovenski razglasi in naj našim ljudem pošljejo ljudi, ki jih bodo naše žene razumele. Ker smo na bojiščih Slovenci ravnopravni z drugimi, naj se na naše potrebe ozira tudi doma.

Ne kupujte vsega, kar se priporoča. Vsi sloji prebivalstva si na ginljiv način prizadevajo, da bi olajšali svojem na bojišču težavno vojaško življenje — s pošiljatkami živil, ki jih priporočajo kot takoimenovane „Liebesgaben“. Zal pa s to besedo z veliko reklamo priporočajo reči, ki so vse drugo prej kakor „darovi ljubezni“, izdelki brez vrednosti, nespametno sestavljeni; le za primero spominjamo na „čajevе kserve“, „rumovo kavo“, „punšrumoit“ itd., kateri, ko zavrejo, ne spominjajo ne na čaj, ne na kavo, ne na punš, ampak so neokusna tekočina. Kot „tekoči“ provijant za naše ljube na bojišču se ponujajo raznovrstne manjvredne spirituzne tekočine, ponavadi v $\frac{1}{8}$ literskih stekleničicah za cene, ki pravo vrednost pogostokrat osemkrat prekoračijo. Da se prebivalstvo varuje pred nepotrebnim razsipanjem denarja in se vojaki obvarujejo škodljivih živil, je notranje ministrstvo izdalo odredbo, da morajo poklicane nadzorovalne oblasti proti prodajanju takih izdelkov z vso strogostjo postopati.

Prečastiti duhovščini. Podpisani si dovoljuje naznaniti prečast. duhovščini, da je že nad $\frac{3}{4}$ leta v vojaški službi in je bil prisiljen svojemu družino zapustiti skoro neoskrbljeno. Zato prosim blagohotnega ozira na mojo tvrdko pri naročilih cerkvenih oblačil, mašnih plaščev, pluvial, dalmatik, baldahinov, cerkvenih potrebščin; tudi z najmanjšim naročilom se podpira veliko delavnih žen in zapuščenih družin, katerih reditelji so v vojaški službi. Starejši paramenti kakor cerkvene medene reči se skrbno in poceni prenovijo, marsikatero obrabljeno cerkveno oblačilo bi se dalo še mnogo let ohraniti za cerkev, če bi se za male stroške popravilo. Za vse meni in mojim delavkam ter sirotam padlih vojakov v vojnem času izkazano podporo izrekam svoj pristrčni „Bog plačaj!“ Z velespoštovanjem vdani Jožef Neškudla, specialni zavod za cerkveno umetnost, Novi Kraljevi Gradec, Češko.

Celovška okolica. (Pretepači.) V kmečko hišo pride te dni o polnoči orožnik: „Vstanite, pridite pomagat, človeka so ubili!“ Mož je v vojski, žena sama z otroki doma. „Za božjo voljo, kaj pa je?“ Vzamejo svetilnico in gredo ubitega iskat ter najdejo ubitega, a ne mrtvega, marveč precej napitega in razklanega po glavi — poleg ceste. Orožnik ga strese in postavi na noge. Privleče ga do kmečke hiše, kjer ga hočejo spraviti v slamo spat. A nesrečnik ne mara, predpoldnem mora biti v Celovcu v c. kr. službi —. Nabil ga je bil nek uslužbenec dežele Koroške, pa k sreči ne bo nesreče. Le po orožnika so morali ljudje o polnoči in kmečke ljudi zbuditi iz zasluženega, mirnega spanja. Srečni nesrečnež si bo moral glavo nekaj časa obvezovati, bojeviti zastopnik koroških deželnih oblasti pa bo par dni šel morebiti pihat kašo, ker orožnikom njegova bojevitost že preseda in imajo sedaj orožniki pametnejšega dela, kakor ponoči pospravljati pijance. Kje 'se je vse to dogodilo, seve ne smemo povedati.

Zanimivosti iz vojne.

O prvem pomorskem spopadu z Italijani. Zanimive podrobnosti.

Šibeniška „Hrvatska Misao“ priobčuje naslednji zanimivi opis prvega spopada naše mornarice z Italijani.

Prvi napad našega brodovja na italijansko obal od Benetk do Barlette je odjeknil v celi

državi z radostnim odmevom. Neka prelest, pretkana s ponosom na našo junaško mornarico in z upanjem na končni uspeh, je zavalovila po žilah monarhije, in z enega konca do drugega so vzklikala srca, ko se je raznesel glas o prvem uspehu: Ura! Živila mornarica! Slava Tegetthoffu! Dol izdajniška Italija!

Podrobnosti o napadu se morejo podati samo v toliko, v kolikor se ne križajo z vojaškimi razlogi.

Prvi napad na morju so vodile hrvaške mišice, tako da se bo Italijanom gotovo oživil spomin na ono dobo, ko je bil Hrvat, zlasti oni iz Like, bavbav, strašilo, s katerim so Italijanke plašile svojo deco.

Sredi gluhe noči, še preden se je pojavila zora prvega vojnega dne, je hrvaška noga stopila na italijanska tla v Manfredoniji. Bil je to poveljnik (ime ladje zaplenjeno; op. ur.) fregatni kapitan gospod Janko Vukovič pl. Podkapelski, sin naše Like, junaške zunanosti, v najboljši moški dobi 44 let. Srečal se je na obali z nekim meščanom.

„Kje je, prosim“ — vpraša v čisti italijanščini — „poštni urad?“

„Gospod“ — se je glasil odgovor, ki ga je spremljala kretnja z roko — „evo tamkaj.“

„In železniški kolodvor?“

„Tu in tu.“

Ni pretekla minuta, ko Manfredonec preplazen obstoji in poslušaj grmenje topov in gleda učinke njihovega delovanja na pošti in na kolodvoru.

Ta Manfredonec morda pač ni vedel, da se je vojna že začela, kakor tega niso vedele mnogoštevilne čožotske ribiške ladje, ki so ribarile ono noč in prihajale k našim vojnim ladjam ponujat na prodaj ribe.

„Hodite!“ — je odmeval poveljnikov glas.

„V vojni smo!“

„Ej, v kakšni vojni,“ so odgovarjali Čožoti,

„to ni mogoče, da bi med Italijo in Avstrijo došlo do vojne.“

In na noben način ni bilo mogoče uveriti Čožotov, da je vojna že izbruhnila ter so še tem strastneje ponujali ribe. Šele, ko je komandant izpali iz revolverja nekaj strelcev v zrak, da jih preplaši, so se Čožoti, dasi neradi, umaknili. (Zaplenjeno. Op. ur.) potopljeni rušilec „Turbine“, dokler ni zapazil, s kakšno namero prihajajo tjekaj naše ladje. Po vsej priliki mu ni bila v redu naprava za brezžično brzojavljenje.

Ko je strel z naše strani pogodil „Turbino“ v strojarno, so zajeknili obupni klici: „Aiuto! Aiuto!“ (Na pomoč!) Šele čez nekaj časa se je na jamboru zadetega rušilca opazila bela zastava, znak predaje, ki jo je bil nekaj časa zakrival dim. S „Turbine“ so spustili čolne in poskakali v morje, nakar so jim naši vrgli rešilne pasove ter se je moglo rešiti 35 do 50 mož posadke, med njimi poveljnik ladje. V daljavi sta se prikazali dve italijanski križarki, nakar se je moralo reševalno delo ustaviti (Zaplenjeno. Op. ur.).

Med ujetniki so tudi ranjenci; eden izmed njih je bil jako težko ranjen in je včeraj umrl. Tudi poveljnik je lahko ranjen, in sicer ga je po licu opekla para vsled eksplozije. Vsi ujetniki, tako častniki, kakor moštvo, so polni hvale o postopanju naših z njimi. Naši so jih oblekli, okrepčali z jedjo in pijačo.

Ujetniki izjavljajo, da ni res, da bi bilo ljudstvo v Italiji za vojno; vojno hočejo oni, ki ne pojdejo vanjo in ki nikdar niso izkusili njene grenkosti.

O bojih v Karpatih.

Iz Košic je pisal dne 29. majnika svojim starišem Jožef Nedved, doma s Krčanj, to-le pismo:

Ljubi stariši! Danes vam moram napisati že kaj malo več, ker vam že dolgo nisem napisal kakega pisma. Evo nekaj doživljajev s fronte! Kakor veste, sem došel na fronto dne 18. aprila o polnoči. Takrat smo stali en dan hoda proti severu od železniške postaje v Bardjevu (Bartfi). Prideljeni smo bili najprej rezervi, kjer smo ostali dva dni. Že drugo noč po našem prihodu sem stal na straži. Bili smo na vrhu gore.

Z druge strani čez širok graben so streljali Rusi celo noč s šrapneli, ki so žvižgali ravno nad našo postojanko med rezervo. Večkrat je odsekalo kak borovec kar čez sredo in ga vrglo daleč proč. Nehoté sem se večkrat kar sesedel, kadar je žvižgala krogla nad mojo glavo. Vmes so nas napadali večkrat z ognjem iz pušk. In to je trajalo vse dni, kar sem bil tukaj. Tretji dan sem bil prideljen k prednjim. Tudi Pikšev Hanzej je bil tam. Pridno smo kopali luknje in jih pokrivali s hrovjem. Mraz je zelo pritiskal. Pošiljali so patrolje na drugo stran grabna, kjer so bili zakopani Moskali. Tudi Pikšev Hanzej je bil prideljen taki patrolji. Ko pride patrolja

na njivo pred okope (šance) ruskih patrolj, poči salva, in Hanzej omahne na tla, zadet v desno stran prsi. Nato so ga nesli proč. Bilo je po noči. Prišel je nato par dni v bolnišnico, kjer je umrl. Naj v miru počiva! Dne 28. aprila so nas Rusi začeli posebno močno obdelovati tudi še z granatami. To je nekaj strašnega; debel borovec kar štrkne kakor slama. Granate so padale kakih 10 do 20 korakov od mene na desno in ravno v okope. Bilo je precej močno ranjenih in mrtvih, tudi nekaj znancev. Kos granate je padel tik zraven mene ter me zadel malo na desno ramo. Hvala Bogu in Mariji ni bilo nič hudega. Nato nas je napadla od blizu infanterija. Ena salva z naše strani in vdalo se je naši kompaniji nad pol bataljona Rusov. Držali so roke na viš in klicali gredoč proti nam: „Pany, ne streljat, puško doll!“

Ko so bili ti pod našo oblastjo, je začelo zopet ostro pokati z druge strani. Napadla nas je rezerva in bil se je vroč boj na desni in levi celo noč brez prenehanja. Stal sem v grmovju spredaj na straži. Okoli mene so ležali ranjeni in mrtvi Rusi. Bilo je temno. Celo noč sem moral poslušati stokanje ranjencev. Smilili so se mi, a nisem jim mogel pomagati.

A v jutro so nas napadli še enkrat in to odločilno. Ne vem, koliko sto patron sem izstrelil. Trikrat smo se vrnili v naše postojake. Nato smo se morali opoldne umakniti. Pridno so streljali tudi za nami. Zvečer smo se skrili na nekem polju in tam prebili noč; mrzlo je bilo tako, da je bilo zjutraj debelo slane na odeji.

Ko se je storil dan, so nas zopet začeli obdelovati, zopet smo morali bežati. Zakopali smo se zvečer pri nekem večjem trgu. Tu smo ostali do naše zadnje ofenzive, o kateri ste brali sedaj v časopisih. Doživljaje tukaj vam rajši povem ustmeno, če pridem domov še kdaj. Napisal bi cele knjige. Če bom imel priložnost, vam bom že še pisal. Pišite mi tudi vi večkrat. Pristrčno pozdravljeni od vašega Zepeja.

Slovenski zrakoplovec utekel smrti in ujetništvu.

Jakob Fras, doma od Sv. Ruperta v Slov. goricah, sedaj dodeljen c. kr. avstrijskemu zrakoplovnemu oddelku, letalna stotinja št. 8, vojno poštni urad št. 60, piše dne 4. maja č. g. Francu Rampre, kaplanu v Sevnici ob Savi:

Dragi! Zjutraj dne 27. aprila ob 1/2 5. uri sem odplul z g. nadporočnikom proti bojni črti. Bila sva že daleč čez bojno črto nad sovražnikovo deželo kakih 2000 metrov visoko. Šrapneli in svinčenke so kar brnele okrog naju. Kmalu opazi g. nadporočnik, da je po sovražni krogli pretrgana na levem krilu žica in da je perot predrta. Istočasno opazim tudi jaz spredaj na motorju, da teče olje iz posode. Nadporočnik mi takoj veli, naj obrnem zrakoplov. Bil je že zadnji čas za to, kajti začela sva že padati navzdol. K sreči je vlekel ugoden veter. Bila sva že nad bojno črto. V tem trenutku se je še stroj najinega zrakoplova ustavil, ker je primanjkovalo olja, ki je že večinoma izteklo. Nahajala sva se pa še 500 metrov visoko. Trudil sem se na vso silo, da spravim zrakoplov na naši strani na tla, kar se mi je končno res posrečilo — priletel sem kakih 300 korakov za našo bojno črto ne posebno rahlo na tla. G. nadporočniku se ni nič pripetilo, a jaz sem se precej pretresel. Morali so me s samodržem odpeljati. Danes sem že sedmi dan v postelji. Vročica me muči in tudi glava mi je zelo težka. Pa mislim, v bolnišnico mi ne bo treba radi tega, bo že počasi boljše. Sedaj izprevidim, da mi je prav gotovo pomagala Marija in moj zvesti angel varih, drugače bi sedaj že gotovo v tuji zemlji počival ali pa bi se nahajal v ruskem ujetništvu.

Književnost in umetnost.

Pregled avstrijsko-italijanskih bojišč. Najlepši pregled vseh evropskih bojišč nudi slovenski zemljevid Evrope, ki je izšel v zalogi Katoliške bukvarne v Ljubljani. Zemljevid nudi vsa evropska

bojišča, pa tudi celo Italijo in popoln pregled Jadranskega morja, ki utegne biti pozorišče velikih pomorskih bojov. Zemljevid upošteva tudi kraje v Afriki onstran Sredozemskega morja (Tunis itd.), v katerih je Italija vojaško zaposlena. Zemljevid nudi seveda tudi točen pregled Dardanel, Bospora in Črnega morja z okolico v Evropi in Mali Aziji. Dobrodošel bo torej za vse potrebe, ker nudi enoten pregled vseh krajev, ki so prišli in utegnejo priti za časa evropske vojske v poštev. Cena K 2:40 za zemljevid je zelo nizka.

Tretji natis Nemščine brez učitelja. I. del: Nemška slovnica. Že drugi natis te knjige se je vsestransko tako prikupil, da se ga niso posluževali le samouki, temveč se je jel bolj in bolj širiti tudi v šolah, kjer je knjiga nudila kot najpriljubnejša za pouk nemščine učiteljem znatno pomoč. Cena je ostala nespremenjena in znaša K 1:20 za broširan izvod. Drugi in tretji natis te knjige je izdal spreten veččak na podlagi dolgotrajnih skušenj. Dobi se tudi drugi del „Nemščine brez učitelja“, ki je bolj praktičnega pomena in obsega slovensko-nemške razgovore za razne stave, prilike in potrebe; tudi drugi del velja broširan K 1:20. Oba dela skupaj vezana v celo platno pa veljata samo K 2:80.

Velika vsota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. Brezplačna pojasnila pošilja:

Srečkovno zastopstvo 17, Ljubljana.

Služba

cerkovnika in organista

v Vetrinju pri Celovcu se takoj odda. — Več pove župni urad Vetrinj.

Po Najvišjem naročilu Njeg. c. in kr. Apost. Veličanstva

31. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija

ima 21.146 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša

200.000 kron.

Žrebanje se vrši javno na Dunaju dne 15. julija 1915.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstraße 5, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce srečk brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. glavnega ravnateljstva drž. loterij (oddelek za dobrodelne loterije).

Učenka

se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Katera je bila že v kaki trgovini, ima prednost. Janko Klun, Kotmaravas pri Celovcu.

Voščene sveče, lepo in mirno gorljive, ne kaplja-joče, stearinske sveče, steklenice, steni in olje za večno luč, kadilo in oglje za kadilnice ter druge cerkvene potrebščine priporoča trgovina sveč Franc Siebert, Celovec, Stauderhaus. Razpošilja se na zunaj.

Podpirajte sirote in vdove vojakov!

Paramente, cerkvene zastave, društvene zastave, baldahine in vse cerkvene reči priporoča po najnižjih izjemnih cenah

Jožef Neškudla

specialni zavod za cerkveno umetnost, Kraljevi Gradec, Češko.

Stari paramenti se poceni popravljajo. Pošiljatve na izbiro brezplačne! Priporočam kot posebno dobro popolne črne ornate. Za vso človekoljubno podporo ubogih zapuščenih izrekam svoj odkritosrčni „Bog plačaj!“

Tržne cene v Celovcu

2. junija 1915 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg		80 litrov (bireno)		
	od	do	K	v	
Pšenica					
Rž					
Ječmen					
Ajda					
Oves					
Turščica					
Proso					
Pšeno					
Leča					
Fižola rdeča					
Repica (krompir)					
Deteljno seme					
Seno, sladko	7	—	8	—	
„ kisló	5	50	7	—	
Slama	5	—	6	—	
Zelnate glave po 100 kosov					
Repa, ena vreča					
Mleko, 1 liter	—	28	—	30	
Smetana, 1 „	—	60	1	20	
Maslo (goveje) „ 1 kg	3	40	3	80	
Surovo maslo (putar) 1 „	3	60	4	—	
Slanina (špoh), povoj. 1 „	3	30	4	20	
„ „ surova 1 „	3	10	3	80	
Svinjska mast	3	80	4	80	
Jajca, 1 par	—	—	—	20	
Piščeta, 1 „	3	20	3	80	
Race	—	—	—	—	
Kopuni, 1 par	—	—	—	—	
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	20	3	50	
30 „ „ mehka, 1 „	3	—	3	20	
Ž i v i n a	Počrez	100 kilogramov		Prignalo	Prodalo
		od	do		
		v kronah			
Konji					
Biki					
Voli, pitani					
„ za vožnjo					
Junci					
Krave	440	866	170	190	34 16
Telice	480	—	—	—	1 1
Svinje, pitane					
Praseta, plemena	20	56	—	—	120 86
Oves					

Žalostna usoda!

biti nervozen in bolan! Slaba kri in pomanjkanje redilnih snovi sta vzrok takih obolenosti. Če naj zopet napolni našega duha zdravje in up, če naj se povrne delavna sila, potem je treba kri osvežiti! V to služi Biodyn, ki je če tisočerm pomagal! „Bog Vas blagoslovi, gospod lekarnar, Vi ste našega očeta rešili,“ piše gđc. Z., učiteljica, v svojem zahvalnem pismu. Mirni živci, dobro spanje, tek in pomlajena moč se hitro zopet pojavijo! Vzemite Biodyn s polnim zupanjem! Pišite mi, pošljem Vam ga takoj čisto zastonj za zadostujoč poizkus, da se morete sami prepričati.

Ekspedicija operne lekarne, Budimpešta VI. oddelek 477.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.